

การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง
หลักสูตร การทำดินปลูก จำนวน ๖ ชั่วโมง
หลักสูตรสอดคล้องกับอาชีพทั่วไป

ความเป็นมา

ดินปลูกเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการเจริญเติบโตของพืช เนื่องจากเป็นแหล่งยึดเกาะของราก แหล่งธาตุอาหาร และช่วยอุ้มน้ำรวมถึงถ่ายเทอากาศให้แก่ระบบราก ดินปลูกที่มีคุณภาพต้องมีโครงสร้างเหมาะสม ร่วนซุย ระบายน้ำได้ดี และมีธาตุอาหารเพียงพอ หากดินปลูกไม่มีคุณภาพจะส่งผลให้พืชเจริญเติบโตช้า อ่อนแอ และให้ผลผลิตต่ำในปัจจุบันการทำดินปลูกใช้เองได้รับความนิยมมากขึ้น เนื่องจากสามารถควบคุมคุณภาพของวัสดุ ลดการใช้สารเคมี และช่วยลดต้นทุนในการเพาะปลูก การนำวัสดุธรรมชาติหรือวัสดุเหลือใช้ในชุมชน เช่น ดินร่วน ขุยมะพร้าว แกลบดำ และปุ๋ยอินทรีย์ มาผสมเป็นดินปลูก นอกจากช่วยให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้กระบวนการทำดินปลูกจึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนและชุมชน เพราะเป็นการสร้างความรู้และทักษะพื้นฐานด้านการเกษตร ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเพาะเมล็ด ปลูกพืช หรือประกอบอาชีพเสริมได้ อีกทั้งยังช่วยปลูกฝังแนวความคิดการพึ่งพาตนเองและการทำเกษตรอย่างยั่งยืนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ดังนั้นการทำดินปลูกที่มีคุณภาพจึงเป็นขั้นตอนสำคัญ และเพิ่มประสิทธิภาพในการเพาะปลูก อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเกษตร การพึ่งพาตนเอง และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน จึงได้จัดทำหลักสูตร การทำดินปลูก นี้ขึ้น

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะและความเข้าใจที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
๒. เป็นหลักสูตรที่ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นและวัสดุที่หาได้ง่าย เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มโอกาสในการพึ่งพาตนเอง
๓. เป็นหลักสูตรที่ปลูกฝังแนวความคิดการเกษตรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก
๔. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพด้านการเกษตรและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

จุดมุ่งหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำดินปลูกและการเพาะเมล็ดพันธุ์อย่างถูกต้องตามหลักการเกษตร

๒. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเตรียมดินปลูกและการเพาะเมล็ด สามารถนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน หรือการประกอบอาชีพ

๓. เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการทำเกษตร การพึ่งพาตนเอง และการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และยั่งยืน

๔. เพื่อปลูกฝังแนวความคิดการทำเกษตรอย่างยั่งยืน การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าหมาย

ประชาชนทั่วไปทุกระดับที่อยู่ในกลุ่มวัยแรงงาน คือ

๑. กลุ่มผู้พิการ
๒. กลุ่มผู้สูงอายุ
๓. กลุ่มผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๔. กลุ่มผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน ๖ ชั่วโมง

- ๑) ภาคทฤษฎี ๒ ชั่วโมง
- ๒) ภาคปฏิบัติ ๔ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	การทำดินปลูก	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำดินปลูกได้อย่างถูกต้องและนำไปใช้ในการเพาะปลูกพืชได้อย่างเหมาะสม	การทำดินปลูก เป็นกระบวนการเตรียมวัสดุปลูกให้มีคุณภาพ เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของพืช ดินปลูกที่ดีควรมีลักษณะร่วนซุย ระบายน้ำได้ดี แต่อุ้มน้ำพอเหมาะ และมีธาตุอาหารเพียงพอซึ่งจะช่วยให้รากพืชเจริญเติบโตแข็งแรงและลดปัญหาโรคพืชที่เกิดจากดิน วัสดุที่นิยมใช้ในการทำดินปลูก ได้แก่ ดินร่วน ขุยมะพร้าว แกลบดำ และปุ๋ยอินทรีย์ โดยนำวัสดุแต่ละชนิดมาผสมในสัดส่วนที่	๑. ชี้นำเข้าสู่บทเรียน สนทนา และตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจเกี่ยวกับความสำคัญของดินปลูกต่อการเจริญเติบโตของพืช เชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียน และอธิบายวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ๒. ชี้นำให้ความรู้อธิบาย ความหมาย ความสำคัญ และคุณสมบัติของดินปลูกที่ดี รวมถึงวัสดุที่ใช้ในการทำดินปลูกและสัดส่วนการผสม พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๓๐ นาที	

			เหมาะสม การเลือกใช้วัสดุจากท้องถิ่นยังช่วยลดต้นทุนและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า		
๒	ศึกษาวัสดุและอุปกรณ์ในการทำดินปลูก	๒.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำดินปลูก และสามารถเลือกใช้ได้อย่างเหมาะสม	<p>วัสดุที่ใช้ในการทำดินปลูก ได้แก่ ดินร่วน ซึ่งเป็นวัสดุหลักช่วยยึดเกาะรากพืช ขุยมะพร้าวช่วยอุ้มน้ำและเพิ่มความโปร่งของดิน แกลบดำช่วยระบายน้ำและลดการอัดแน่นของดิน และปุ๋ยอินทรีย์หรือปุ๋ยคอกช่วยเพิ่มธาตุอาหารให้แก่พืช การเลือกใช้วัสดุควรสะอาดปราศจากเชื้อโรคและสารเคมีตกค้าง</p> <p>อุปกรณ์ที่ใช้ในการทำดินปลูก ได้แก่ ภาชนะสำหรับผสม เช่น ถังหรือกะบะ จอบหรือพลั่วสำหรับคลุกเคล้า บัวรดน้ำ และถุงหรือกระถางสำหรับบรรจุดินปลูก การเรียนรู้วัสดุและอุปกรณ์เหล่านี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำดินปลูกได้อย่างถูกวิธี และนำไปใช้ในการเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>	<p>๑. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนตั้งคำถามกระตุ้นความสนใจเกี่ยวกับความสำคัญของดินปลูกที่มีคุณภาพ และเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมของผู้เรียนเกี่ยวกับการปลูกพืช พร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้</p> <p>๒. ชั้นให้ความรู้ ผู้สอนอธิบายชนิด คุณสมบัติ และหน้าที่ของวัสดุที่ใช้ในการทำดินปลูก เช่น ดินร่วน ขุยมะพร้าว แกลบดำ และปุ๋ยอินทรีย์ รวมถึงแนะนำอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำดินปลูก พร้อมเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น</p> <p>๓. ชั้นศึกษาและสำรวจวัสดุอุปกรณ์ ผู้เรียนศึกษาวัสดุและอุปกรณ์จริง โดยการสังเกต ลักษณะคุณสมบัติ และการใช้งานของวัสดุแต่ละชนิด ผู้สอนคอยให้คำแนะนำและอธิบายเพิ่มเติม</p> <p>๔. ชั้นสรุปและประเมินผล ผู้เรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับวัสดุและอุปกรณ์ในการทำดินปลูก ผู้สอนประเมินผลจากการตอบคำถาม การมีส่วนร่วม และความเข้าใจของผู้เรียน พร้อมเน้นการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเพาะปลูก</p>	๓๐ นาที

๓	<p>ขั้นตอนการ การทำดิน ปลูก</p>	<p>เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ปฏิบัติการเพาะเมล็ด พันธุ์เมล่อนญี่ปุ่นได้ อย่างถูกต้องตามขั้นตอน และเกิดทักษะการ เพาะปลูกเบื้องต้น</p>	<p>ขั้นตอนการทำดินปลูก เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ เตรียมดินร่วน ขุยมะพร้าว แกลบดำ ปุ๋ยอินทรีย์ ภาชนะผสม และอุปกรณ์ สำหรับคลุกเคล้าให้พร้อม คัดเลือกและทำความสะอาด วัสดุตรวจสอบวัสดุให้ สะอาด ปราศจากเศษวัสดุ แข็งเชื้อโรคและสิ่งปนเปื้อน ที่อาจเป็นอันตรายต่อพืช ผสมวัสดุปลูก นำดินร่วน ขุยมะพร้าว แกลบดำ และปุ๋ยอินทรีย์ มา ผสมในสัดส่วนที่เหมาะสม คลุกเคล้าให้เข้ากันจนเป็น เนื้อเดียว ปรับความชื้นของดินปลูก รดน้ำลงในวัสดุผสมให้มี ความชื้นพอเหมาะ ไม่แฉะ หรือแห้งจนเกินไป พักดินปลูก นำดินปลูกที่ผสมแล้วพักไว้ ในที่ร่มและอากาศถ่ายเท เพื่อให้วัสดุเข้ากันและลด ความร้อนของดิน นำดินปลูกไปใช้งาน ดินปลูกที่ได้สามารถนำไปใช้ ในการเพาะเมล็ดหรือปลูก พืชตามความเหมาะสม</p>	<p>๑. เตรียมวัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ ในการทำดินปลูก ได้แก่ ดินร่วน ขุยมะพร้าว แกลบดำ ปุ๋ย อินทรีย์ และภาชนะสำหรับ ผสม๒. คัดเลือกวัสดุให้สะอาด ปราศจากเชื้อโรค เศษวัสดุแข็ง และสิ่งปนเปื้อน ๓. นำวัสดุทั้งหมดมาผสมใน สัดส่วนที่เหมาะสม คลุกเคล้าให้ เข้ากันจนเป็นเนื้อเดียว ๔. เติมน้ำและปรับความชื้นของ ดินปลูกให้พอเหมาะ ไม่แฉะ หรือแห้งจนเกินไป ๕. พักดินปลูกไว้ในที่ร่มและ อากาศถ่ายเท เพื่อให้วัสดุเข้า กันและลดความร้อนของดิน ๖ นำดินปลูกที่ได้ไปใช้ในการ เพาะเมล็ดหรือปลูกพืชตาม ความเหมาะสม</p>	<p>๓๐ นาที</p>	<p>๔ ชั่วโมง</p>
---	--	---	---	---	--------------------	----------------------

๔	สรุปทเรียน แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ประเมิน ผลงาน	ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหา ตามวัตถุประสงค์ที่ กำหนด สามารถอธิบาย แนวคิดหลัก เข้าใจ ขั้นตอนการทำงาน และ นำความรู้ไปใช้ในการ ปฏิบัติกิจกรรมได้อย่าง เหมาะสม โดยเกิดการ เรียนรู้จากประสบการณ์ จริงและการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่ม	สรุปทเรียน จากการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ผู้เรียนมีความเข้าใจ ในเนื้อหาที่ศึกษา สามารถ อธิบายแนวคิดและขั้นตอน การทำงานได้อย่างถูกต้อง เกิดการเรียนรู้จากการลงมือ ปฏิบัติจริง มีการทำงาน ร่วมกันและแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น ส่งผลให้ ผู้เรียนพัฒนาทักษะด้าน ความคิด การสื่อสาร และ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไป ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม	ขั้นตอนสรุปและสะท้อนผล ผู้เรียนสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ เกี่ยวกับขั้นตอนการทำผู้เรียน แสดงผลงานที่ทำ พร้อมรับ ข้อเสนอแนะจากผู้จัดและเพื่อน ร่วมชั้น ประเมิน ผลงาน	๓๐ นาที	
---	---	---	---	--	------------	--

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อสิ่งพิมพ์ ได้แก่ หนังสือ ,เอกสาร , ใบความรู้
๒. สื่อบุคคล/ภูมิปัญญา
๓. สื่อแหล่งเรียนรู้ / สถานประกอบการ
๔. สื่ออินเทอร์เน็ต

การวัดและประเมินผล

๑. แบบประเมินผลการฝึกอบรม พร้อมคำอธิบาย แบบ พต ๑๐
๒. แบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้ แบบ พต ๑๒
๓. สรุปรายงานและผลดำเนินโครงการ
๔. การติดตามผู้ผ่านการอบรม โดยใช้ แบบ พต ๒๐
๕. แบบประเมินคุณธรรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพ
๔. มีผลการประเมินคุณธรรมไม่น้อยกว่า ๖ ข้อขึ้นไป

๑. ชื่อโครงการ วิชาการทำดินปลูก จำนวน ๖ ชั่วโมง

๒. ความสอดคล้องกับนโยบาย

๒.๑ ความเชื่อมโยง/สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบาย และภารกิจ

๑) ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนงาน นโยบายและข้อสั่งการ

พันธกิจ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ

๑. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อยกระดับการศึกษา พัฒนาทักษะที่เหมาะสมและสมรรถนะที่จำเป็นของประชาชนให้สามารถปรับตัวในการดำรงชีวิตพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่

๒. พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพของหน่วยจัดการเรียนรู้ และนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ เพื่อให้ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

๓. สร้างและประสานความร่วมมือเชิงรุกกับภาคีเครือข่าย ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

จุดเน้นการดำเนินงาน ของกรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

ข้อที่ ๑. พลิกโฉมระบบการเรียนรู้สู่ความยืดหยุ่น เชื่อมโยง และไร้รอยต่อ

๑.๑ ยกระดับการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิต การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และการเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตจริง และทักษะที่จำเป็น สร้างทางเลือกที่หลากหลายและยืดหยุ่น เชื่อมโยงรูปแบบการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและไร้รอยต่อ

๑.๒ ขับเคลื่อนระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank System) และกลไกการเทียบโอนผลการเรียนรู้ (หน่วยกิต ความรู้และประสบการณ์) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสะสมผลการเรียน และยกระดับคุณวุฒิทางการศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ตามศักยภาพจริง

ข้อที่ ๒ ขับเคลื่อนการเรียนรู้สู่อาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้จริง และการพึ่งพาตนเองที่ยั่งยืน

๒.๑ ออกแบบและพัฒนาหลักสูตรอาชีพให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์พื้นที่ และความต้องการจ้างงานของตลาดแรงงานในปัจจุบันและอนาคต

๒.๒ ส่งเสริมแนวทาง “Learn to Earn” ควบคู่ กับการ Upskill / Reskill / Newskill เพื่อให้ผู้เรียนสร้างรายได้ทั้งในระหว่างเรียนและหลังจบการศึกษา

๒.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อสร้างผู้ประกอบการใหม่ สร้างโอกาสทางธุรกิจในชุมชน และการต่อยอดผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีมูลค่าเพิ่ม

๒.๔ พัฒนาทักษะและอาชีพใหม่ให้กลุ่มวัยเกษียณ เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย สามารถสร้างรายได้ พึ่งพาตนเองได้ และลดภาระพึ่งพิงทางสังคม

ข้อที่ ๘. เสริมสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๘.๑ พัฒนากลไกความร่วมมือกับชุมชนและภาคีเครือข่าย ร่วมออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่สะท้อนความต้องการและอัตลักษณ์ของพื้นที่อย่างแท้จริง

มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดกรมส่งเสริมการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

ด้านที่ ๑ คุณภาพของผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๑.๑ ผู้เรียนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง มีคุณลักษณะเป็นไป ตามเกณฑ์การจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๑.๒ ผู้จบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สามารถนำผล ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต

ด้านที่ ๒ คุณภาพการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๒.๑ หลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้อง กับความถนัด ความสนใจ และความจำเป็นของกลุ่มเป้าหมาย

๒.๒ สื่อการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีความสอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง และความต้องการของผู้เรียน

๒.๓ ครูและผู้จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีศักยภาพในการ จัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๒.๔ การวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา ตนเองมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการเรียนรู้

๒.๕ ระบบแนะแนวการเรียนและการประกอบอาชีพที่สร้างโอกาส ในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

๒.๖ ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

แผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

- แผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

ความสอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด

พระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖

มาตรา ๖ ให้กรมมีหน้าที่จัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

(๑) การเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๒) การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง

(๓) การเรียนรู้เพื่อคุณวุฒิตามระดับ

นอกจากการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง กรมอาจจัดส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นที่จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนได้ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนด ประกาศดังกล่าวให้ระบุเป้าหมาย แนวทาง และวิธีการไว้ด้วยการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองให้คำนึงถึงความหลากหลายและความต้องการของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีโอกาสเรียนรู้และเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงเท่าเทียมและเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และ ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับ คุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสมในการจัดการเรียนรู้ตามวรรคหนึ่ง ให้มีระบบแนะแนวการเรียนและ

การประกอบอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ทราบล่วงหน้าหรือวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง

มาตรา ๑๐ ในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ให้กรมดำเนินการโดยคำนึงถึงแนวทาง ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการโดยวิธีการใดๆ เพื่อกระตุ้นให้บุคคลทุกช่วงวัยทุกอาชีพได้เรียนรู้หรือฝึกฝนในเรื่องที่ตนถนัดหรือสนใจ เพื่อการพัฒนาศักยภาพ ทักษะ และความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน สำหรับการประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข หรือการร่วมกันพัฒนาชุมชนของตนเอง

(๒) ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือหรือร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการดำเนินการตาม

ความสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง ๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง – มีคุณธรรม ๓. มีงานทำ – มีอาชีพ ๔. เป็นพลเมืองที่ดี

สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒ เงื่อนไข

เงื่อนไขความรู้

๑. ผู้เรียน มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้และต่อยอดอาชีพให้มั่นคง ได้

๒. ผู้เรียนสามารถตัดสินใจประกอบอาชีพการทำดินปลูก ให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง

๓. ผู้เรียน มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ การทำดินปลูก

๔. ผู้เรียน มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. ผู้เรียน สามารถจัดทำโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

เงื่อนไขคุณธรรม

๑. ผู้เรียนมีความขยัน

๒. ผู้เรียนมีความอดทน

๓. ผู้เรียนมีความซื่อสัตย์

๓ หลักการ

พอประมาณ

๑. การจัดการเรียนรู้ ใช้ระยะเวลาอย่างเหมาะสม

๒. เนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสถานการณ์ปัจจุบัน

มีเหตุมีผล

๑. เพื่อให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ และ ทักษะกในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก

๒. เพื่อให้ผู้เรียนใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก
๓. เพื่อให้ผู้เรียน มีอาชีพใหม่ ที่สามารถสร้างรายได้ ให้กับตนเอง ครอบครัว
มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี

ผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงและในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

๔ มิติ

มิติวัตถุ

- นำองค์ความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างคุ้มค่า
- เวลาที่จัดการเรียนรู้มีความคุ้มค่ากับองค์ความรู้ที่ได้รับ
- นำวัสดุมาใช้ได้อย่างเกิดประโยชน์

มิติสังคม

- การแบ่งปันความรู้และประสบการณ์
- ผู้เรียนสามารถปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้สู่

ชุมชนได้

- มีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ แบ่งปันกันในชุมชน

มิติสิ่งแวดล้อม

- บรรยากาศในการเรียนรู้มีความร่มรื่น สะอาด และปลอดภัยในชีวิต
- มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้กับประชาชนทั่วไปได้ศึกษา

มิติวัฒนธรรม

- เห็นคุณค่าภูมิปัญญา, ปราชญ์ชาวบ้าน ที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชน

๓ ศาสตร์พระราชา

ศาสตร์พระราชา

๑. ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ
๒. ทำตามลำดับขั้น
๓. การมีส่วนร่วม
๔. ภูมิสังคม
๕. รู้-รัก-สามัคคี

ศาสตร์ภูมิปัญญา

ปราชญ์, ผู้รู้ บูรณาการร่วมในการจัดกิจกรรมและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา

สังคมและชุมชน

ศาสตร์สากล

๑. หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. หลักการทรงงาน
๓. หลักการคิดเป็น

๓. หลักการและเหตุผล

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการสำคัญตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการเรียนรู้ พ.ศ. ๒๕๖๖

มาตรา ๙ การเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองมีเป้าหมาย เพื่อพัฒนาศักยภาพ ทักษะและความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ตามความถนัดของตน การประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ การยกระดับคุณภาพชีวิตของตน ครอบครัว ชุมชน หรือสังคม หรือเพื่อประโยชน์แห่งความรอบรู้ของตน โดยอาจได้รับการรับรองคุณวุฒิตามความเหมาะสม มีความสอดคล้องกับแผนระดับต่างๆ ในการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ ที่มีความสอดคล้องกับแผน ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) นโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย ช่วงวัยแรงงานยกระดับศักยภาพ ทักษะ และสมรรถนะแรงงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด และช่วงวัยผู้สูงอายุ ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศ แผนส่งเสริมการเรียนรู้ (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) โดยผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะในการปฏิบัติงานในแต่ละระดับการศึกษาตามระดับคุณวุฒิการศึกษาผ่านระบบการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ยืดหยุ่นตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอตงเจริญ ให้ความสำคัญกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาอาชีพให้ประชาชนระดับฐานรากที่อาศัยอยู่ในระดับตำบล ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาดขาดโอกาส ให้ได้รับการพัฒนาสมรรถนะและทักษะในการประกอบอาชีพเพื่อการมีรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยใช้หลักสูตรการพัฒนาอาชีพ เพื่อให้ผู้ผ่านการฝึกอบรมได้รับความรู้และสามารถนำไปประกอบอาชีพ พัฒนาอาชีพเพิ่มรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน เน้นการจัดการศึกษาที่ยึดพื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา (Area – based Development) ใช้หลักสูตรอาชีพเป็นฐาน (Career – Based Education) ในหลักสูตร ๕ กลุ่มอาชีพ ได้แก่ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านเกษตรกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านอุตสาหกรรม หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและบริการ หลักสูตรกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ และหลักสูตรกลุ่มอาชีพและเฉพาะทาง ตลอดจนเน้นหลักสูตรการพัฒนาอาชีพ up – skill re – skill และ new – skill ที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศ

ศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลวังจี้ ได้ดำเนินการสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวังจี้ พบว่าประชาชนส่วนหนึ่งมีความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการทำปลูก ดังนั้นศูนย์การเรียนรู้ระดับตำบลวังจี้ จึงได้จัดโครงการวิชาการทำดินปลูก จำนวน ๖ ชั่วโมงขึ้น

๔. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพวิชาการทำดินปลูก
๒. เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพวิชาการทำดินปลูก
๓. เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๕. เป้าหมาย

ประชาชนตำบลวังจี้ จำนวน ๗ คน

๖. วิธีการดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
๑) ขั้นวางแผน(Plan) ๑.๑ สํารวจสภาพปัญหาความต้องการ และวิเคราะห์ความต้องการ ๑.๒ จัดประชุมวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง ด้านการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาสังคมและชุมชน ๑.๓ เขียนโครงการเสนอขออนุมัติ ๑.๔ จัดทำ/พัฒนาหลักสูตร ๑.๕ ประสานงานแจ้งกำหนดการประชุม ๑.๖ ประสานสถานที่ ๑.๗ จัดเตรียมเอกสารวัสดุอุปกรณ์	ผู้บริหารและครูมีความเข้าใจในแนวทางการดำเนินโครงการวัตถุประสงค์ และแผนการจัดกิจกรรม อย่างชัดเจน	๑. ผู้บริหาร ๒. ครู ๓. ผู้จัดการเรียนรู้	๑. จำนวน ๑ คน ๒. จำนวน ๑ คน ๓. จำนวน ๒ คน	สกร.ระดับอำเภอ ดงเจริญ	(ม.ค.๒๕๖๙)	-
๒) ขั้นตอนดำเนินงาน(Do) ๒.๑ ผู้จัดการเรียนรู้ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการทำดินปลูก	๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก ๒. เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก ๓. เพื่อให้ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว	ประชาชนตำบลวังจี้ว	จำนวน ๖ คน	แปลงผักไฮโดรโปนิกส์ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวังจี้ว อำเภอดงเจริญ จังหวัดพิจิตร	วันที่ ๒๕-๒๖ ก.พ.๒๕๖๙	๒,๒๐๐.-

กิจกรรมหลัก	วัตถุประสงค์	กลุ่มเป้าหมาย	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ
๓) ชั้นตรวจสอบ(Check) ๓.๑ การประเมินผลก่อนโครงการ ๓.๒ การประเมินผลระหว่างโครงการ ๓.๓ การประเมินผลเมื่อเสร็จสิ้นโครงการ	๑. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก ๒. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก ๓. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว	ผู้เรียน	จำนวน ๖ คน	แปลงผักไฮโดรโปนิกส์ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลวังจั่ว อำเภอตงเจริญ จังหวัดพิจิตร	วันที่ ๒๕-๒๖ ก.พ.๒๕๖๙	-
๔) ชั้นปรับปรุงแก้ไข(Action) ๔.๑ รวบรวมข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลสรุปและจัดทำรายงานการประเมินโครงการ ๔.๒ ประชุมคณะทำงานเพื่อนำข้อมูลจากการประเมินโครงการไปใช้ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาดำเนินโครงการต่อไป	-สรุปผลการดำเนินโครงการ -จัดทำรายงานและนำผลไปปรับปรุงการดำเนินงานในครั้งต่อไป	๑. ผู้บริหาร ๒. ครู ๓. ผู้จัดการเรียนรู้	๑. จำนวน ๑ คน ๒. จำนวน ๑ คน ๓. จำนวน ๗ คน	สกร.ระดับอำเภอ ตงเจริญ	มี.ค. ๒๕๖๙	

๗. งบประมาณทั้งโครงการ

งบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แผนงาน : ยุทธศาสตร์พัฒนาคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ ผลผลิต ผู้รับบริการการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต กิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง งบรายจ่ายอื่น โครงการพัฒนาอาชีพชุมชน รหัสงบประมาณ ๒๐๓๓๔๓๓๐๐๕๐๐๕๐๐๐๐๑ แหล่งของเงิน ๖๙๑๑๕๐๐ จำนวน ๒,๒๐๐ บาท (-สองพันหนึ่งร้อยบาทถ้วน-)

๗.๑ ค่าตอบแทนวิทยากร ๑ คน X ๖ ชั่วโมง X ๒๐๐ บาท = ๑,๒๐๐ บาท

๗.๒ ค่าวัสดุฝึกอบรม = ๑,๐๐๐ บาท

๗.๓ ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม

๗.๔ ค่าอาหารกลางวัน

๗.๕ ค่าบริหารจัดการ (โปรดระบุ.....)

๘. แผนการใช้จ่ายงบประมาณ

กิจกรรมหลัก	ไตรมาสที่ ๑ (ต.ค.-ธ.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙)	ไตรมาสที่ ๒ (ม.ค.-มี.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙)	ไตรมาสที่ ๓ (เม.ย.-มิ.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙)	ไตรมาสที่ ๔ (ก.ค.-ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙)
โครงการพัฒนา อาชีพชุมชน วิชา การทำดินปลูก จำนวน ๖ ชั่วโมง	-	๒,๒๐๐.-	-	-

๙. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑. นายพรเทพ แก้วตา ตำแหน่ง ครูศูนย์การเรียนรู้

๑๐. เครือข่าย

๑๐.๑ ผู้นำชุมชนหมู่ที่ ๑๐ ต.วังจี้ว อ.ดงเจริญ จ.พิจิตร

๑๑. โครงการที่เกี่ยวข้อง

๑. โครงการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๒. โครงการนิเทศติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามนโยบายและจุดเน้นของกรมส่งเสริมการ
เรียนรู้

๓. โครงการศูนย์ฝึกอาชีพ

๑๒. ผลลัพธ์ (Out come)

๑. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก

๒. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก

๓. ผู้เรียนที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๑๓. ดัชนีตัวชี้วัดผลสำเร็จของโครงการ

๑๓.๑ ตัวชี้วัดผลผลิต (Output)

ประชาชนทั่วไปในพื้นที่ตำบลวังจี้ว จำนวน ๗ คน

๑๓.๒ ตัวชี้วัดผลลัพธ์ (Outcome)

๑. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก

๒. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก

๓. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว

๔. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป

๑๔. การติดตามและประเมินผลโครงการ

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วิธีการประเมิน	เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน
๑. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก	๑. การประเมินผลการจัดการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง ๒. การทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย	๑. แบบประเมินผลการจัดการศึกษา ต่อเนื่อง (พต. ๑๐) ๒. รายงานผู้จบหลักสูตร (พต. ๑๓) ๓. แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน
๒. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการได้เห็นช่องทางในการประกอบอาชีพการทำดินปลูก	๑. ประเมินจากชิ้นงาน ๒. การติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง	แบบติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (พต. ๒๐)
๓. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ ที่เข้าร่วมโครงการมีอาชีพใหม่ที่ก่อให้เกิดการสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว	การติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง	แบบติดตามผู้เรียนหลังจบหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง (พต. ๒๐)
๔. ผู้เรียนร้อยละ ๘๐ มีความพึงพอใจระดับมากขึ้นไป	การประเมินความพึงพอใจ	แบบประเมินความพึงพอใจ (พต. ๑๒)

กำหนดการจัดอบรมโครงการพัฒนาอาชีพชุมชน วิชา การทำดินปลูก จำนวน ๖ ชั่วโมง
ระหว่างวันที่ ๒๕ ถึง ๒๖ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙
ณ แปลงผักไฮโดรโปนิคส์ ม.๑๐ ต.วังจี้ว อ.ดงเจริญ จ.พิจิตร

วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙

- ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ น. ลงทะเบียน
๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ปฐมนิเทศ/บรรยายพิเศษ/ทดสอบความรู้ก่อนการอบรม
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. เรื่อง การทำดินปลูก
วิธีการ บรรยายพิเศษ พร้อมปฏิบัติ
โดยผู้จัดการเรียนรู้ นางสุนิษา เลิศหจิม

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙

- ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น. ลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. เรื่อง การทำดินปลูก
วิธีการ บรรยายพิเศษ พร้อมปฏิบัติ
โดยผู้จัดการเรียนรู้ นางสุนิษา เลิศหจิม

หมายเหตุ รูปแบบกำหนดการหน่วยจัดการเรียนรู้สามารถปรับได้ตามความเหมาะสม